

Alþingi

Erindi nr. P 138/1469

komudagur 26.3.2010

Brunavarnir A-Húnavatnssýslu

Norðurlandsbraut 2 | 540 Blönduós | Sími: 452-4327 | Tölvupóstur: slokkvibill@slokkvibill.is

Alþingi
b.t. umhverfisnefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Blönduós 24.03.2010

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um brunavarnir nr, 75/2000, mál 427

Frumvarpið barst slökkviliðsstjóra Brunavarna Austur-Húnavatnssýslu(BAH) með tölvubréfi frá formanni Félags slökkviliðsstjóra á Íslandi, dagsett 05. mars 2010. Í kjölfarið var það sent til stjórnar BAH. Stjórn BAH fjallaði um lagabreytingarnar á fundi þann 12. mars sl. þar sem málið var tekið fyrir ásamt slökkviliðsstjóra og varaslökkviliðsstjóra.

1. Almenn um frumvarpið

Breytingarnar sem um ræðir eru að mörgu leiti mjög góðar og þarfar. Margar stórar breytingar sem snúa að starfsemi slökkviliða og heimild slökkviliða til gjaldtöku eru skref til framfara.

BAH styðja þær breytingatillögur frumvarpsins en gera alvarlegar athugasemdir við þann aukna kostnað sem sveitarfélögin verða fyrir vegna ákvæða um klippubúnað. Búnaðurinn er bæði dýr og viðhaldsfrekur auk þess er búnaðurinn ekki til staðar hjá öllum slökkviliðum í landinu.

Á starfssvæði BAH hafa útköll verið fleiri vegna umferðarslysa en bruna. Það kemur m.a. til vegna þess að þjóðvegur 1 liggur um starfssvæðið. Bera verður því saman kostnað slökkviliða sem hafa á undanförunum árum sinnt klippuvinnu, án lagaskyldu, og kostnað vegna brunaútkalla

Þá vilja BAH einnig benda á að vegna breytinga á námsfyrirkomulagi Brunamálaskólans verði hægt að löggilda hlutastarfandi slökkviliðsmenn mun fyrir en gert er í dag.

Endurskoða þarf hvernig slysaftryggingum hlutastarfandi slökkviliðsmanna er háttað með tilliti til launamissis hjá aðalatvinnurekanda.

2. Björgun á fastklemmdu fólki, sbr. 2., 8. og 12. gr.

Í frumvarpinu er gert ráð fyrir því að björgun á fastklemmdu fólki úr mannvirkjum og farartækjum með sérhæfðum björgunarbúnaði verði eitt af lögbundnum verkefnum slökkviliða. Í skýringum við frumvarpið kemur fram að langflest slökkvilið landsins hafi sinnt þessu verkefni án lagaskyldu í meira en áratug og er kennsla í meðferð klippubúnaðar hluti af námsefni Brunamálaskólans.

BAH lýsa sig ekki mótfallin framangreindum áformum en benda á að skv. fylgiskjali við frumvarpið er stofnkostnaður vegna búnaðar og þjálfunar áætlaður 500-600 milljónir króna. Þar við bætist árlegur rekstrarkostnaður, afskriftir, símenntun o.fl. sem er áætlað að nemi um 90 m.kr. BAH leggja áherslu á að þeim aukna kostnaði verði mætt með lagabreytingu. Í dag hafa váttryggingafélög í einhverjum tilfellum greitt útlagðan kostnað slökkviliða. BAH leggur því til að bætt verði í frumvarpið gjaldtökuheimild vegna umferðaróhappa þannig að váttryggingafélög/tjónþoli greiði þann kostnað sem hlýst af slíkum aðgerðum. Björgun fólks verði hluti af skyldutrygginu ökumanns og farþega.

Lagabreytingin kallar á auknar fjárheimildir til þess að endurgreiða sveitarfélögum VSK af búnaði slökkviliða, en sveitarfélögin hafa um langt skeið gagnrýnt að endurgreiðslan sé bundin við tiltekna heildarfjárhæð á ári.

Í frumvarpinu er það gert að skyldu slökkviliðs að bjarga fastklemmdu fólki úr byggingum. Með þeirri lagabreytingu er nýju verkefni bætt við starfsemi slökkviliða sem kemur til með að hafa kostnaðarauka í för með sér. Þjálfar þarf upp starfsmenn til rústabjörgunar auk þess sem útvega þarf sérhæfðan búnað sem notaður er til þessara björgunarstarfa. BAH vilja benda á að björgunarsveitir Slysavarnafélagsins Landsbjargar halda úti sérhæfðum rústabjörgunarsveitum sbr. Alþjóðabjörgunarsveit sem er með margra ára þjálfun í rústabjörgun. Slík þjálfun er tímafrek og kostnaðarsöm.

Í athugasemdum sem Umhverfisráðuneytið setur fram og fylgja drögnum er fullyrt að slökkviliðin í landinu eigi nú þegar klippibúnað og því sé lítil sem enginn stofnkostnaður á bakvið lagabreytinguna. Að mati BAH er það rangt. Í mörgum slökkviliðum er staðsettur klippibúnaður sem hefur verið afhentur slökkviliðum til afnota. Mörg hagsmuna- og áhugamannasamtök hafa safnað fyrir svona búnaði og má þar nefna RKÍ-deildir, Lions-hreyfinguna og fleiri. Í tilfelli BAH keypti RKÍ-deild Austur-Húnavatnssýslu klippubúnað sem slökkviliðið hefur til afnota. RKÍ-deildin hefur komið að viðhald og þjónustu tækjanna. Með lagasetningu er ekki hægt að ætlast til þess að RKÍ-deildin haldi áfram að taka þátt í þeim kostnaði.

Klippibúnaðurinn sem staðsettur er hjá BAH er orðinn gamall og stenst illa þær kröfur sem gerðar eru þar sem bílar og farartæki eru orðin mun sterkbyggðari en áður. Því þarf að skilgreina í lögum hvað telst lágmarks búnaður í þessum efnum og með hliðsjón af yfirbyggingu bifreiða og þeirra verkefna sem kröfur eru gerðar á að klippubúnaðurinn þjóni.

Samkvæmt breytingartillögunum er þessi skylda sett á öll slökkvilið. Taka þarf á því í lögum að slökkvilið geti haft með sér samstarf um verkefnið þar sem staða þeirra er mjög ólík frá einu slökkviliði til annars.

3. Athugasemdir við einstakar greinar

a. Mengunarslys 16. gr.

BAH telja að styrkja þurfi lög vegna aðgerða slökkviliðs í mengunarslysum. Með sama hætti og hér að ofan þarf að bæta í frumvarpið gjaldtökuheimild þar sem váttryggingafélag tryggingataka bætir kostnað vegna mengunartjóna. Skýra þarf í lögum ábyrgð mengunarvalds til kostnaðarþátttöku í hreinsun. Ekki getur talist eðlilegt að kostnaðarábyrgðin liggi hjá slökkviliðum en hlutverk slökkviliða er að hafa til staðar búnað og þjálfaðan mannskap.

b. Brunamálaskólinn 7 gr. – Löggilding slökkviliðsmanna. 17 gr. lög nr. 75/2000

BAH styðja þær breytingar sem Brunamálastofnun vinnur að vegna Brunamálaskólans þ.e. að hefja fjarkennslu. Líklegt er að slökkvilið geti með því nýtt betur þá fjármuni sem fara í námskeið og þjálfun.

Með breytingum námsfyrirkomulagi Brunamálaskólans er slökkviliðsmönnum gefinn kostur á að ljúka öllum þeim námskeiðum sem haldin eru fyrir hlutastarfandi slökkviliðsmenn á tveimur árum. Í lögunum er hins vegar kveðið á að slökkviliðsmaður geti ekki sótt um löggildingu nema að hafa lokið námskeiðum og starfað í slökkviliði í 4 ár. Með þessum breytingum væri hægt að löggilda hlutastarfandi slökkviliðsmenn mun fyrr en gert er ráð fyrir. Tillaga BAH er að slökkviliðsmaður geti sótt um löggildingu til ráðherra eftir að hann hefur staðist námskröfur og lokið námskeiðum Brunamálaskólans. Ástæða fyrir þessu er að á milli hlutastarfandi slökkviliða getur verið mikill munur á starfsemi og umfangi. Einnig er það þekkt að í öðrum fagstéttum geti einstaklingar sótt um löggildinu í starfi að loknu námi og er þá ekki getið um ákveðin árafjölda í starfi.

c. Slysaftrygging slökkviliðsmanna 18 gr., lög 75/2000

Gera þarf betur grein fyrir því í lögum hvernig hlutastarfandi slökkviliðsmaður er tryggður við skyldustörf slökkviliðs. Ekki liggur ljóst fyrir hvort trygging hlutastarfandi slökkviliðsmanns nái yfir þann launamissi sem slökkviliðsmaður verður fyrir ef hann lendir í slysi, hjá aðalatvinnurekanda sínum eða hvort hann falli undir lágmarkslaun slökkviliðsmanns. Þarna getur verið mikill launamunur og því brýnt að endurskoða það með þetta að leiðarljósi.

Virðingarfyllt

F.h. stjórnar Brunavarna Austur-Húnavatnssýslu

Jóhann K. Jóhannsson, slökkviliðsstjóri

E.s. Brunavarnir A-Húnavetninga eru starfræktar af Blönduósbæ og Húnavatnshreppi.